

Bogár László: Afganisztán sikertörténet?

2016 november 08. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

A Nyugatnak a „számla” a százmilliárd dollár, meghalt százezer afgán, és ötezer f? felett van a megszállók embervesztesége.

Az invázió formális indoka az volt, hogy az el?tte lejátszódó 2001. szeptember 11-i terrorakciók kitervel?je, Osama bin Laden itt rejt?zött el, és innen kapja azt a támogatást, amelyre alapozva további merényletekre készül. (A terroristavezért mégis csak több mint egy évtizeddel kés?bb sikerül likvidálni, és nem Afganisztánban, hanem a szomszédos Pakisztánban.) Vagyis valójában inkább „megel?z?” csapásról volt szó az amerikaiak szerint, és nem megtorlásról. És persze ha már úgyis ott vannak, hát célszer?nek látszott gyorsan „lerendezni” a „demokrácia ügyét” is, hisz az csak természetes, hogy mint a világ minden népe, az afgán nép is alig várja, hogy az amerikaias demokrácia keretében virágozódjék majd fel az élete. Szóval az egész egy szimpla kis sétagaloppnak látszott, és az els? néhány hét alapvet?en vissza is igazolta ezeket az optimista várakozásokat.

Az Afganisztánt uraló tálib rendszer lényegében pillanatok alatt „elt?nt”, vezet?i csak annyit „üzentek” talányosan a megszállóknak, hogy „az amerikaiaknak drága órái vannak, nekünk viszont id?nk van”. Akkor még senki nem értette ezt a jellegzetes ázsiai észjárással megfogalmazott mondatot, ma már talán lassan kezdjük sejteni, mire is gondolhattak. Ha ugyanis megvonjuk a rövid és nem túlságosan biztató mérleget, a Nyugat számára a „számla” eddigi összege meghaladja a százmilliárd dollárt, meghalt nagyjából százezer afgán, és ötezer felett van a megszállók emberéletben elszenvedett vesztesége.

A terrortámadások továbbra is mindennaposak, az elmúlt tizenöt évben több mint kétezer terrortámadás zajlott le, az elmúlt hat év során exponenciálisan emelkedik a számuk, és az általuk kioltott életek száma. A megszállás óta több mint kétmillióan hagyták el az országot, napjainkban az afgánok adják az Európába özönl? „bevándorlók” egyik legjelent?sebb csoportját.

Afganisztán ma a világ egyik legszegényebb országa, az éves nemzeti termék lényegében azonos az évente mintegy nyolcmilliárd dollárt kitev? segéllyel, vagyis valójában már régen nincs is „olyan”, hogy afgán gazdaság. Pontosabban van, de annak a nyolcvanöt százaléka egészen sötét feketegazdaság, a lehet? leginkább illegális tevékenység, olyan, mint a kábítószer-termelés és -kereskedelem, fegyvercsempészet, prostitúció, rabszolga-kereskedelem. A születéskor várható élettartam a negyedik legalacsonyabb a világon, mindössze 54 év, és csak néhány fekete-afrikai országban rosszabb a helyzet ennél.

A csecsem?halandóság markánsan romlott az elmúlt évtized során, és ma a legrosszabb az egész világon, jóval több mint százszor nagyobb a valószín?sége egy afgán újszülött els? életévében történ? elhalálozásának, mint egy svéd vagy svájci újszülött esetében.

Vagyis ne szépítsük, az ország mindenféle értelemben sokkal rosszabb helyzetben van, mint a megszállás el?tt volt, a Nyugat által Afganisztánra költött százmilliárd dollár tökéletesen feleslegesen szállt el a semmibe, és száll el ugyanígy a semmibe évente újabb nyolc-tíz milliárd dollár, ki tudja, meddig még. Pontosabban nem a semmibe száll azért ez az összeg, hanem a kollaboráns afgán uralmi csoportok magánháztartásába, onnan meg a tálibok, s?t egyre inkább az iszlám állam fegyvereseihez. Szóval, ha volt tökéletesen kudarccal végz?d? projektje a Nyugatnak, akkor ez aztán valóban az.

Egyébként hivatalosan is az, hisz most már csak nagyjából tízezer f?s NATO-kontingens van ott jelen, egyetlen feladatuk azonban csak a megszállók „arcmentése” most már, vagyis „látványtechnikailag” kell demonstrálniuk a gy?ztes Nyugat vitathatatlan fölényét, a beavatkozás látványos sikerét. És akkor most, ennyi „jó hír” után próbáljuk egy kicsit a dolog mélyebb rétegeit is megszemlélni. Legel?ször is azzal kellene szembesülni, hogy Afganisztán jelent?ségét mindig is stratégia fekvése adta, hisz egy olyan természetes „magaslat” Eurázsia közepén, ahonnan kényelmesen „bel?het?” Kína, India, Irán, Irak, a volt szovjet Közép-Ázsia, a Kaukázus és azon túl Oroszország, Érthet?, hogy aki uralni akarta ezeket a tereket, az ide törekedett.

De már a brit birodalom fénykorában világossá vált a Nyugat számára, hogy itt valahogy nem olyan népek élnek, akiket tartósan megszállva lehet tartani. Lehet erre kísérletet tenni, tettek is, f?ként az angolok, oroszok és most az amerikaiak, de mindenki súlyos árat fizetett a végül is mindig teljes kudarccal végz?d? kísérletéért. Mindenkit megkísértett az a végzetes illúzió, hogy akár megfélemlítéssel, akár „édesgetéssel” célt lehet ugyan elérni, de mindenki úgy volt kénytelen távozni, hogy óriási veszteségek árán sikerült magát is és Afganisztánt is sokkal rosszabb helyzetbe hozni, mint ahogy a megszállási kísérlet el?tt volt.

A végs?, legmélyebb okokat nehéz pontosan beazonosítani, de talán egyszer?en csak arról van szó, hogy az afgán társadalomszervez?dési rend még olyan er?vel ?rzi tradicionális létmódját, amit a nyugati ember sem

megérteni, sem átérezni nem tud már. (Ebb?l a szempontból a szovjet megszállók is „nyugatiak” voltak, hiszen egy torz és perifériális modernitási kísérlet képvisel?iként jelentek meg, vesztükre pont Afganisztánban.) Így válik lassan érthet?vé a Nyugat számára, hogy mire is gondolhattak a tálibok, amikor azt üzenték, hogy nekik van idejük.

Bogár László - www.magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu



Ajánló